

Πώς μπορείτε να γλιτώσετε τις κατασχέσεις της εφορίας

Οδηγός για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις οφειλετών του Δημοσίου

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΛΑΙΤΣΑΚΗΣ
gpalaitsakis@e-typus.com

Τη δυνατότητα κατάσχεσης περιουσιακών στοιχείων και οικονομικών απαιτήσεων των φορολογουμένων που δεν έχουν πληρώσει εμπρόθεσμα τα χρέη τους προς το Δημόσιο και δεν τα έχουν ρυθμίσει σε δόσεις έχει η Φορολογική Διοίκηση της χώρας. Το δικαίωμά της αυτό όμως υπόκειται σε περιορισμούς και όρια. Ο Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων δίνει το δικαίωμα στο κράτος να κάνει κατάσχεση και να διενεργήσει πλειστηριασμό ακόμη και στην πρώτη κατοικία ενός φορολογουμένου εφόσον αυτός οφείλει στο Δημόσιο ληξιπρόθεσμο χρέος άνω των 500 ευρώ!

Αν όμως ο οφειλέτης προλάβει πριν από τον πλειστηριασμό να ρυθμίσει το χρέος του σε δόσεις, τότε γλιτώνει την απώλεια του σπιτιού του, αλλά δεν παύει να ζει υπό την απειλή μιας νέας κατάσχεσης, εφόσον κάποια στιγμή δεν καταφέρει να πληρώσει εγκαίρως μία ή περισσότερες δόσεις της οφειλής του.

Επιπλέον, κάθε φορολογούμενος που χρωστά ληξιπρόθεσμη οφειλή στο Δημόσιο προστατεύεται από το μέτρο της κατάσχεσης για ποσό μέχρι 1.500 ευρώ που έχει κατατεθειμένο σε έναν τραπεζικό λογαριασμό του, καθώς επίσης και για το μηνιαίο ποσό του μισθού ή της σύνταξης του μέχρι το όριο των 1.500 ευρώ.

Εξάλλου, κατάσχεση μπορεί να επιβληθεί μόνο στο ¼ μισθού ή σύνταξης που υπερβαίνει τα 1.500 ευρώ το μήνα υπό τον πρόσθετο περιορισμό ότι το ποσό που θα απομείνει στον οφειλέτη μετά την κατάσχεση δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 1.500 ευρώ. Αναλυτικά, οι ισχύουσες διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ) προβλέπουν τα εξής για το μέτρο των κατασχέσεων:

1 Για την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων χρεών προς το Δημόσιο που δεν έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση μπορεί να ληφθούν μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης, κατά την κρίση του προϊσταμένου της ΔΟΥ ή άλλης υπηρεσίας που είναι αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής. Τα μέτρα αυτά προβλέπονται στο άρθρο 9 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων και είναι:

α) Κατάσχεση κινητών περι-

ουσιακών στοιχείων στα χέρια του οφειλέτη, δηλαδή Ι.Χ. αυτοκινήτων, δικύκλων, σκαφών αναψυχής κ.λπ.

β) Κατάσχεση κινητών περιουσιακών στοιχείων και χρηματικών απαιτήσεων του οφειλέτη που βρίσκονται στα χέρια τρίτων, δηλαδή μισθών, συντάξεων, ενοικίων, επιδοτήσεων, εφάπαξ βοηθημάτων, απαιτήσεων από πελάτες κ.λπ.

γ) Κατάσχεση ακινήτων περιουσιακών στοιχείων.

2 Σε περίπτωση κατά την οποία επιλέγεται να ληφθεί το μέτρο της κατάσχεσης ακινήτου ή κινητού περιουσιακού στοιχείου, η Φορολογική Διοίκηση πριν από τη διενέργεια οποιασδήποτε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης πρέπει να κοινοποιήσει στον οφειλέτη ατομική ειδοποίηση με την οποία του υπενθυμίζει την υποχρέωση καταβολής της οφειλής και των συσσωρευμένων τόκων υπερημερίας και προστίμων και του δίνει χρονικό περιθώριο για την ολοσχερή εξόφληση του χρέους ή την υπαγωγή του σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής.

3 Η κατάσχεση χρηματικών απαιτήσεων του οφειλέτη στα χέρια τρίτων, δηλαδή η κατάσχεση μισθών, συντάξεων, ενοικίων, επιδοτήσεων, εφάπαξ βοηθημάτων, απαιτήσεων από πελάτες κ.λπ., γίνεται χωρίς καμία προειδοποίηση του οφειλέτη.

4 Δεν επιτρέπεται η κατάσχεση ακινήτων και κινητών περιουσιακών στοιχείων οφειλετών του Δημοσίου, στις περιπτώσεις που τα ληξιπρόθεσμα χρέη τους προς το Δημόσιο δεν υπερβαίνουν τα 500 ευρώ. Στο όριο των 500 ευρώ δεν περιλαμβάνονται οι προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής, οι τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής ή και τα πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής.

Για όσους οφείλουν μέχρι 500 ευρώ, το μόνο μέτρο αναγκαστικής εκτέλεσης που μπορεί να ληφθεί είναι η κατάσχεση οικονομικών απαιτήσεων στα χέρια τρίτων (καταθέσεων, μισθών, συντάξεων, ενοικίων, επιδοτήσεων, αποζημιώσεων και λοιπών εσόδων ή εισοδημάτων).

5 Επιτρέπονται οι κατασχέσεις ποσών από καταθέσεις με τη διαδικασία της ηλεκτρονικής αποστολής των

κατασχετηρίων προς τις τράπεζες, ακόμη και για ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο από 0,01 έως και 50 ευρώ. Αντιθέτως, δεν επιτρέπονται κατασχέσεις καταθέσεων με έντυπα κατασχετήρια ούτε κατασχέσεις οποιωνδήποτε άλλων οικονομικών απαιτήσεων στα χέρια τρίτων σε περιπτώσεις οφειλετών που χρωστούν μέχρι 50 ευρώ.

6 Η έκθεση κατάσχεσης επί ακινήτου ή κινητού περιουσιακού στοιχείου δεν σημαίνει αυτόματα και πλειστηριασμό. Μετά την επιβολή κατάσχεσης κινητού ή ακινήτου, ο προϊστάμενος της αρμόδιας για την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής υπηρεσίας εκδίδει πρόγραμμα πλειστηριασμού, στο οποίο ορίζεται η ημερομηνία διενέργειάς του, εντός συγκεκριμένης συντόμου προθεσμίας.

Εν τω μεταξύ, ο οφειλέτης του Δημοσίου μπορεί, έπειτα από αίτησή του να υπαχθεί σε πρόγραμμα ρύθμισης για την τμηματική καταβολή των οφειλών του, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές ρυθμίσεις, επιτυγχάνοντας και την αναστολή εκτέλεσης του πλειστηριασμού.

7 Η κυριότητα πλειστηριασθέντος ακινήτου μεταβιβάζεται στον υπερθεματιστή μετά τη μεταγραφή της περίληψης της έκθεσης κατακύρωσης στο οικείο υποθηκοφυλακείο ή κτηματολογικό γραφείο όπου

υφίσταται. Μέχρι τότε η κυριότητα του ακινήτου παραμένει στον έως τότε κύριο του ακινήτου.

8 Μετά την επιβολή από το Δημόσιο ή από οποιονδήποτε τρίτο κατάσχεσης σε ακίνητο, μπορεί να επιβληθεί κι άλλη κατάσχεση για οφειλές προς το Δημόσιο στο ίδιο ακίνητο.

9 Η άρση κατάσχεσης και η εξάλειψη υποθήκης επί ακινήτου για χρέη προς το Δημόσιο είναι δυνατές μετά την εξόφληση ή τη διαγραφή του χρέους για το οποίο επιβλήθηκε το μέτρο ή μετά την έκδοση απόφασης από το αρμόδιο όργανο με συγκεκριμένους, κατά περίπτωση, όρους αποδέσμευσης.

10 Για κάθε οφειλή του Δημοσίου ισχύει ακατάσχετο όριο 1.500 ευρώ όσον αφορά στα ποσά των καταθέσεων του σε ένα λογαριασμό που έχει ανοίξει σε ένα μόνο τραπεζικό ίδρυμα.

Ωστόσο, για να ισχύσει το ακατάσχετο αυτό όριο, ο οφειλέτης θα πρέπει να γνωστοποιήσει στο υπουργείο Οικονομικών το συγκεκριμένο τραπεζικό λογαριασμό του, υποβάλλοντας ηλεκτρονικά σχετική δήλωση στο σύστημα TAXISnet.

Εφόσον ο οφειλέτης έχει τραπεζικό λογαριασμό στον οποίο πιστώνονται κάθε μήνα ποσά μισθών ή συντάξεων ή άλλων

ασφαλιστικών βοηθημάτων, οφείλει να γνωστοποιήσει αυτό το λογαριασμό στο υπουργείο Οικονομικών, ώστε να μην κατάσχονται από αυτόν υπόλοιπα χαμηλότερα των 1.500 ευρώ.

11 Το ακατάσχετο όριο μηνιαίου μισθού, μηνιαίας σύνταξης ή οποιουδήποτε άλλου ασφαλιστικού βοηθήματος ανέρχεται στο ποσό των 1.500 ευρώ. Δηλαδή, η Φορολογική Διοίκηση δεν μπορεί να ζητήσει κατάσχεση μισθού, σύνταξης ή οποιουδήποτε άλλου ασφαλιστικού βοηθήματος στα χέρια του εργοδότη ή του ασφαλιστικού ταμείου, εφόσον το ποσό αυτό δεν υπερβαίνει τα 1.500 ευρώ το μήνα.

Σε περίπτωση μηνιαίου μισθού ή μηνιαίας σύνταξης ή άλλου μηνιαίου ασφαλιστικού βοηθήματος που υπερβαίνει τα 1.500 ευρώ, επιτρέπεται η κατάσχεση του ¼ του συγκεκριμένου ποσού, όμως το εναπομείνον μετά την κατάσχεση ποσό δεν επιτρέπεται να είναι κατώτερο των 1.500 ευρώ.

Αν δηλαδή κάποιος οφειλέτης του Δημοσίου εισπράττει μισθό 1.600 ευρώ το μήνα, η εφορία δεν μπορεί να του κατάσχει κάθε μήνα το ¼ του ποσού των 1.600 ευρώ, δηλαδή 400 ευρώ, αλλά μόνο 100 ευρώ, καθώς το ποσό που πρέπει να απομείνει κάθε μήνα στον οφειλέτη μετά την κατάσχεση δεν μπορεί να είναι χαμηλότερο των 1.500 ευρώ. ■